

༄༅། །བད་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཀ་ལ་པའི་མཚམས་སྒྲོར་ལ་པའི་འགྲེལ་བ་གཞུང་དོན་
གསལ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ་ འབས་བྱུང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ།

དེབ་རྒྱིག་མཁན་ དགོ་དཀར་རྩེད།

༢༠༡༤ ལོར།

༄༅། །སྒྲིབ་པ་རྩེ་རྒྱུ། ལྷ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་
 ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་འདྲན་བ་མཁུན་བཙུའི་གཏེར། །དཔལ་ལྷན་ཨིརྱ་ལྷོ་ལའི་ས་འཛིན་
 དབང་། །གསེར་བཟང་འཕྲི་ཤིང་གཞིན་རྣམས་ཁྱབ་འདྲ་བ། །ཁྱབ་བདག་ལྷ་མས་རྟལ་ཏུ་དགོ་
 ལེགས་སྦྱོལ། །གང་ཞིག་ཤེས་ན་མཁམས་པའི་གནས་ཐོབ་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་ཀུན་མཁུན་གོ་
 འཕང་བདེ་སྐྱབ་བཤོད། །གཞུང་ལྷགས་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་འཇུག་པའི་སྒྲོ། །བདེ་སྦྱོད་རིགས་
 གནས་བསྟན་བཙུའི་རྣམ་དབྱེ་བཤི། །དེ་ཡང་འདྲིར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་རྣམ་གྲིས་བདེ་
 སྦྱོད་པའི་བསྟན་བཙུའི་གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།

རྒྱ་གར་རྣང་དུ། །གཞུང་བསྟན་ལྷ་མ་ལྷོ། །ཞེས་པ་ནི། བོད་རྣང་དུ། །གཞུང་པའི་མདོ། །ཞེས་
 པའོ། །བསྟན་བཙུའི་ཚུལ་པ་དང་བསྟན་བཙུའི་ཡི་གེར་འགོད་པའི་སྦྱོར་ཏུ་འདོད་པའི་སྣ་ལ་
 ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། །གཉིས་སུ་མེད་པར་གསུང་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་དག་ནི་བསྟན་བཙུའི་བསྟན་བཙུའི་སོགས་གྲིས་བཤོད་པའོ། །གཞུང་དངོས་ལ། །རྣམ་འཇུར་
 གཙོ་བོར་སྦྱོར་བ་མཚམས་སྦྱོར། །མིང་ལས་ཚིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་མིང་ལས། །བྱིངས་ལས་ཚིག་ཏུ་སྦྱབ་
 པ་ཀུན་བཤད། །བྱིངས་མིང་དུ་སྦྱབ་པ་གྲིབ་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་ལས། །དང་པོ་ལ་ཡང་། །མིང་དང་
 བདེ་བཤད་པ། །དབྱངས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གསལ་ལས།

དང་པོ་ནི།

སྦྱོར་ལྷ་མ་ལྷོ་ཡམ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཤུགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀུ་ལི་རྣམས་རང་
 བཞིན་དང་རྒྱན་དང་རྣམ་འཇུར་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་འདུས་ཏེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་
 བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་མན་ངག་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་
 བསྟན་མོ་གསུང་དོ། །

ཏ་ཏ་ཅ་ཏུང་ཤུང་སྦྱོར་སྦྱོར། །དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དང་པོར། །ཨ་ཨ་ཨི་ཨི་ཨུ་ཨུ་རི་རི་ལི་ལི་ཨི་
 ཨི་ཨི་ཨི་ ཏེ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དབྱངས་ཞེས་བྱའོ། །

ད་ཤུ་ས་མ་རྣམ། །དབྱངས་དེ་ལས་ཨ་ནས་ལྷོ་རིང་པོའི་བར་བརྒྱ་རྣམས་མཚུངས་པའོ། །

ཉི་ལྷོ་དྲོ་དུ་བརྩོན་ཐུ་སྣ་མོ། མཚུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཨ་ལྷ་སྣ་བྱ་གཉིས་
གཉིས་དག་པལ་ཚུལ་གྱི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ། །

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། འདྲ་བ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་སྣ་མ་ཨ་ལྷ་སྣ་རི་ལི་རྣམས་མུང་དུ་བྱོ། །

པ་རི་དྲི་རྩུ། ལྷོ་མ་གང་ལྷ་ལྷ་ལྷ་རྩུ་རྩུ་རྣམས་རིང་བོ། །

སྣ་རི་བརྩོན་བརྩོན་ལྷོ། ཨའི་ཡི་གེ་རིང་མུང་གཉིས་བོར་བས་ཨེ་ནས་ཨའི་བར་དབྱངས་བརྩོན་
གཉིས་བོ་ལ་རྣ་མིན་ཞེས་མིང་དུ་བྱོ། །

ཨེ་ལྷ་རྩུ་རྩུ་སྣ་རྩུ་རྩུ་རྩུ། ཨེ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་མཚམས་སྐྱོར་གྱི་ཡི་གེའི་མིང་ཅན་དུ་
ཤེས་པར་བྱོ། །

དེ་ནས་གསལ་བྱེད་གྱི་བདུན་ཉོན་པ་ནི།

ཀྲ་དྲི་ནི་བརྩོན་ལྷོ། **ཉི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།** ཀ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀ་ལ་ག་སྣ་ང་། ཅ་ཚ་ཇ་ཚ་
ཉ། ཏ་ཐ་ཏ་ཐ་ཉ། ཉ་ཐ་ད་ཚ་བ། པ་པ་བ་རྩུ་མ། ཡ་ར་ལ་མ། ཤ་ཤ་ས་ཉ། ཨེ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
པ་དེ་རྣམས་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་སྣ་མ་ཚུ་ཅ་བདུན་ལོ། །ལྷོ་བ་སྐྱོར་ལས་ཀྱང་གསལ་བྱེད་
རྣམས་ནི་སྣ་མ་ཚུ་བདུན། ཞེས་སོ། །གསལ་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
རྣམས་སྟེ་པ་ཞེས་བྱོ། །

བསྣ་རྩུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། ལྷོ་ལྷོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ ཀ་ཅ་ཏ་ལྷོ་ལྷོ་
དང་གཉིས་པ་ལ་ཚ་ལ་ལྷོ་ལྷོ་དང་དྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཤ་ཤ་ས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་མེད་པ་ཞེས་
བྱོ། །

སྣོ་ཤ་བརྩོན་ལྷོ། ལྷོ་མེད་ལས་གཞན་པའི་གསལ་བྱེད་ག་སྣ་ང་། ཇ་ཚ་ཉ། ཏ་ཐ་ཉ། ད་ཚ་བ།
པ་རྩུ་མ། ཡ་ར་ལ་མ། ཉ་རྣམས་སྐྱ་དང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བྱོ། །

འབྲུ་ལྷ་སི་ཀྱང་ཉ་ཏ་ན་ལྷ།   ང་ཉ་ཏ་ན་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་སྒྲ་ལྷ་ལྷ་གྲི་མིང་ཅན་ལོ། །

འབྲུ་སྒྲ་ཡ་ར་ལ་ལྷ།   ཡ་ར་ལ་ལ་མ་རྣམས་མཐར་གཏུགས་སོ། །

འབྲུ་ཏུང་ཤ་ཏ་ས་ཏུང།   ཤ་ཏ་ས་ཏ་རྣམས་དྲོ་བའོ། །

ཨུམ་ཨི་ཏི་བི་སཱ་ཌི་ཡུ།   ཨུམ་ ཞེས་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའོ། ། །ཀླ་ཨི་ཏི་ཚི་རྫོ་སྒྲ་ལྷ་ལུ་ཡུམ། །
ཀླ་ཞེས་པ་ལྷེ་ཚ་ཅན་ལོ། ། །ཐཱ་ཨི་ཏུ་དུ་བཞུ་ལྷ་ལུ་ཡུམ། ། །ཐཱ་ཞེས་པ་མཚུ་ཅན་ལོ། ། །ཨི་ཨི་ཏུ་ལུ་སྒྲ་
ལུམ། ། །ཨི་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་ང་ལོ། ། །རྣམ་བཅད་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་རྟེན་ཨ་
དང་ཀ་པ་ནི་བཟོད་པའི་རྟེན་ཅམ་སྟེ།   དུར་སིང་ལས་དབེར་ན་ཀ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཨ་ཡིག་
བཞིན་ཞེས་འབྲུང་ངོ། །

ཚོག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི།

བྱུང་པ་ར་ཡོ་ར་རྫོ་པ་ལྷ་པ་དཔལ།   རྫོ་མ་རང་བཞིན་དང་ཕྱི་མ་ཚོག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་
དག་གི་ཚོགས་པ་ལས་རྣམས་འཇུག་བསྐྱབས་ཏེ་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ནི་ཚོག་ཏུ་
འཇུག་ལོ། །

རང་བཞིན་ལ་དབྱེ་ན་བྱིངས་དང་མིང་གཉིས་སོ། ། རྟེན་ལ་འདིར་སི་སོགས་དང་ཉི་སོགས་གཉིས་
སོ། ། རྟེན་གཞན་ནི་ཀྱི་ཉ་དང་དེ་མན། ། མོ་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། ། དེ་དག་གིས་
བྱིངས་དང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མིང་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། ། །དེ་ལ་བྱིངས་དང་ཉི་སོགས་སྐྱར་བའི་
ཚོག་ནི། །ས་བུམ། །སྟོ་ཀ་རི་ཏུ་ཏི། །དེ་བྱིད་རྣམས་ལ་བདེ་ལེགས་བྱེད་པར་འཇུག། །མཚན་ལོ་སྟོ་
བཞུ། །བཟུ་ཤིས་པར་ཇུར་ཅེག། །རྩ་བུ་སྟེ། །དང་པོ་ནི། །ཏུ་ཀྱི་ཉ་ །སྟོ་ལོ་ཏུ་རྩི་ཉི་ །སྟོ་ཏི། །བྱིངས་
ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཨི་ལ་ །སྟོ་ག་མ་དང་། །ཡོན་ཏན་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་
པས་ཀ་རི་ཏུ་ཏི་ཇུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། །རྩ་ཡོད་པ་ལ། །བུ་མིའི་ཨུ་ །ཨུ་བི་ཀ་ར་ཏ་དང་།
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པས་རྩ་བུ་ཇུབ་པོ། །མིང་ལ་སི་སོགས་སྐྱར་བའི་ཚོག་ནི། །ན་མོ་བུ་ལ།
སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚམ། །རྩ་བུ་སྟེ། །ན་མས་ལ་སི་དང་། །བུ་ལ་དེ་བྱིན་པའོ། །

མཚམས་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོ་བའི་ཚོ་ག་བཤད་པ་ནི།

བུལ་ན་སྲ་རྩ་བ་རྩ་མཚན་ཡིན།   གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་རྣམས་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར།
དབྱངས་སམ་གསལ་བྱེད་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་དག་གི་སྟེང་དུ་དང་བར་བྱའོ། །ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་
བཞག །དེ་པ་རོལ་ཨ་ལུ་ལྷ་ལ་ཡ་དང་སྐྱར་བས། ས་མ་ཡ་མ་ལུ་ལྷ་ལ། དམ་ཚིག་རྗེས་སུ་སྐྱོང་། ལྷ་
ཡུར། ལྷོ་ན་དང་སྐྱར་བས། ལྷ་ཡུར་ན་ལྷ་བྱའོ། །ཚོ་དང་ཡེ་ཤེས།

ཨ་ན་ཉི་ཀ་མ་ཡི་བེ་སྒྲིལ་ཡིན།   གསལ་བྱེད་གྱི་སློབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབྱངས་རྣམས། དབྱངས་
དང་པོ་ཅན་གྱི་སྐྱེན་ཚོག་ཕྱི་མ་དང་སྐྱོར་བ་ན་རྣམ་འགྱུར་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་
བར་ཐལ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན། ཨ་པ་རི་མི་ཏའི་ཨ་ཐལ། ལྷ་ཡུལ་འི་ཨ་དང་ཐལ་བས་མཚུངས་
པ་འདྲ་བུས་ཉེ་སྐྱར་བ། ཨ་པ་རི་མི་ཏུ་ཡུལ་ཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། ལྷ་བྱའོ། །རྒྱས་པར་ཤེས་
འདོད་ན་གཞན་དུ་ལྷ་བར་བསྟན་པ་ནི།

མོ་ཀོ་པ་ཅ་རྒྱ་ཏ་ན་སི་རྒྱུ།   ཀ་ལྷ་པའི་མདོ་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་དུས་དང་
གྲངས་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་
རྣམས་གྱི་ལུགས་ལས་འཛིན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །

སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཨི་ཉི་སྐྱོ་སྐྱུ་ཏ་ཏེ།   བ་ཐ་མ་སྐྱོ་ས་སྐྱུལ།   ཞེས་པ་མཚམས་སྐྱོར་གྱི་མདོ་ལས་མཚམས་སྐྱོར་
དང་པོ་རྗེས་སོ། །

གཉེས་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཚམས་སྐྱོར་ལ་སྦྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་གཉེས་ལས་དང་པོ་ནི།

ས་ལྷ་ཅེ་པ་ར་ལཱ་དྲེ་རྩ་བ་ཉི་པ་རྩུ་ལོ་བསྟུ། སྐར་བཤད་པའི་མཚུངས་པའི་མིང་
ཅན་གྱི་དབྱངས་རྣམས་རང་རང་གི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་པ་རོལ་ལ་སྲ་མ་རིང་པོར་འགྱུར་ཏེ་པ་རོལ་
ལ་ཡང་དབྱེད། །བཟླ། ཨ་རྩི་རྩུ་ལ་ འུ་རྩི་རྩུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་སྟེ། སིང་ཏ། ལྷ་ས་
ན་ལ། སིང་ཏུ་ས་ན། སེང་གའི་ལྷ། རྩ་ལ། ཨ་ན་ལ། རྩ་ལུ་ན། འབར་བའི་མ། དེ་བཞིན་དུ།
སྟུ་ནི། ཨོ་ཤ་རྩི། པལྱི་རྣམས་ཨི་རྩུ་དང་སྦྱར་བས། སྟུ་ལྱི་རྩ། སྐབ་པའི་དབང་སོ། ཨོ་ཤ་རྩི་རྩ། སྐབ་ཀྱི་
དབང་སོ། པལྱི་རྩ། འདབ་ཆགས་དབང་སོ། བླ་ཡུ་དང་། ལྷ་ད་ཡ། སྦྱར་བས། བླ་ཡུ་ད་ཡ། རྒྱང་
འབྱུང་བ། མ་རྩུ་དང་། ལྷ་ད་ག་སྦྱར་བས། མ་རྩུ་ད་ག། འཕར་བའི་རྩ། རྩ་ལུ་དང་། ལྷ་པ་རི་
སྦྱར་བས། རྩ་རྩུ་པ་རི། སྦྱས་མའི་རྩེད། བི་རྩི། རི་ཤ་རྩ་ལ། བི་རྩི་ཤ་རྩ། པ་ལྷུ་མཚོག། ལྷི།
ལི་ཀཱ་ར་ལ། ལྷི་ཀཱ་ར། ལུས་པའི་ལི་ཡིག། རི་ལི་གཉེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་ལས་འདྲ་
ཡིག་ཏུ་བྱས་པ། རྩ་རྩི། ལི་ཀཱ་ར་ལ། སྦྱིན་ཐོག་མའཕན་གྱི་ལི་ཡིག། ཞེས་དུར་སིང་ལས་འབྱུང་གསུང་།

ཨ་ལཱ་རྩ་ཨི་ལཱ་རྩེ་ཨི། ཨའི་ཡི་གེ་རིང་ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གི་པ་རོལ་ལ་ཉེ་ཨའི་ཡི་གེ་རིང་
ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཨེ་རུ་འགྱུར་ཏེ་པ་རོལ་ལ་ཡང་དབྱེད། །ལོ་ག། ཨྱི་ཤཱ་ར་ལ། ལོ་གེ་
ཤཱ་ར། འཇིག་རྟེན་དབང་རྣམ། ལ་ར། ཨི་རྩུ་ལ། ལ་རེ་རྩ། མའི་དབང་སོ། སོགས་སོ། །

ལྷུ་ལཱ་རྩེ་ཨོ། ཨའི་ཡི་གེ་དག་ལྷའི་ཡི་གེ་རིང་ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་པ་རོལ་ལ་ཨོ་རུ་འགྱུར་
རོ། །བཟླ། ལྷུ་རྩུ་ཤ་ལ། པརྩོ་རྩུ་ཤ། པརྩོ་གཞུག་གཏོར། ལོ་ག། ལྷུ་རྩུ་ར་ལ། ལོ་གོ་རྩུ་ར་བཞིན་
རོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་པ།

རི་ལཱ་རྩེ་ཨཱ། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཡིག་དག་རིའི་ཡི་གེ་དག་པ་རོལ་ལ་ཨཱ་རུ་འགྱུར་ཞེས་པ་
རོལ་དབྱེ་བྱ། མནྟ། རི་ཤི་ལ། མནྟ་ཤི། དང་སྤང་ཆེན་སོ། ལུ་རུ་ཤ། རི་ཤ་རྩ་ལ། ལུ་རུ་ཤ་རྩ་རྩ་
རྩ་བཤེད། ལྷིས་བུ་ལྷུ་མཚོག།

ལི་མཆོ་མལ། ཨ་ཡིག་དག་ནི་ལི་ཡི་གོ་དག་པ་རོལ་ལ་ཨལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་པ་རོལ་དེ་བྱི་བ། ཏ་བ། ལི་ཀུ་ར་ལ། ཏ་བསྐྱར་མ། རྩེད་ཀྱི་ལི་ཡིག །ཉ་བུལོ། །

ཨི་ཀུ་རེ་ཨི་ཨི་ཀུ་ར་ཙ། ཨ་ཡིག་དག་ནི་ཨི་ཡིག་པ་རོལ་ལའང་ཨི་ཏུ་བསྐྱུར་དེ་པ་རོལ་དེ་བྱིལོ། །དཔེར་ན། ཤོ་རྒྱ། ཨོ་ད་ནལ། ཤོ་རྒྱ་ད་ནལ། ཟས་གཙང་ཟས། ལ་བུ། ཨོ་པ་ག་བ། ལ་བུ་པ་ག་བ། མི་དང་ཉེ་བའི་བ་ལང་། །ཉ་བུལོ། །

ཨི་མཆོ་ཡམ་ཨ་མ་མཆོ་ བ་ ཙ་ པ་རོལ་བུམ། ཨི་ཡི་ཡི་གོ་རིང་ལུང་དག་ནི་རང་གི་འདྲ་བའི་ཡི་གོ་མ་ཡིན་པ་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་པ་རོལ་ལ་ཡ་ཚོག་མེད་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་རྟེ་པ་རོལ་དེ་བྱི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འ་ཏི། ལྷ་མུ་རྒྱ་ལ། སུ་མུ་རྒྱ། ད་རྒྱ་འཕྱུང་བ། རྒྱི་ཏི། ལྷ་པ་སྐྱ་ན་ལ། རྒྱི་ཏུ་པ་སྐྱ་ན། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཨ་ལྷི། ལྷ་ད་ཡ་ལ། ཨ་ལྷུ་ད་ལ། མངོན་པར་མཚོ་བའམ་མངོན་པར་འཕྱུང་བ། བི། ལྷ་ཏ་རྒྱ་ལ། ལྷ་ཏ་རྒྱ་ལ། བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་དི། ཨ་ལྷུ་མུ་རྒྱ་ལ། ཨ་ཏུ་ལྷུ་མུ་གཏོང་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །ཉ་བུལོ། །

མལ་མཆོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་ཡི་གོ་དང་མ་ཏུ་བསྐྱུར་ཞིང་བྱི་མ་མི་དེ་བྱིལོ། །རྒྱ་ཏུ། ལྷ་པ་ཏ་ན་ལ། ལྷ་ཏུ་པ་ཏ་ན། ལམས་དང་སྐྱེད། ཨ་མ་ལ་ལ། ལྷ་ལྷོ་ལྷ་ལྷུ་ཏི་ལ། ཨ་མ་ལ་ལ་ལྷོ་ལྷ་ལྷུ་ཏི། དེ་ནི་ཚོ་དང་ཐན་པ་རབ་འབྱོར། མ་མ་རུ། (མམ་ཨ་ལུ) ལྷ་ཏ་རྒྱ་ལ། མ་མ་རུ་ཏ་རྒྱ། དགོངས་ལྷ་གསོལ། །ཉ་བུལོ། །

རམི་མཆོ། ། (རམ་རི་མཆོ) རིང་ཡི་གོ་དག་ར་ཏུ་བསྐྱུར་ཞིང་བྱི་མ་མི་དེ་བྱིལོ། །བི་ཤུ་མ་ཏི། དེ་དེ་བྱི་བའི་ཨི་དང་ལྷུར་བས། བི་ཤུ་མ་ཏི། བསྐྱུར་བའི་ཡ་བ་ར་ལ་འདི་དག་ཚོག་མེད་ཡིན་ལ། ལྷ་དཔེར་ ཡམ། བམ། རམ། ལམ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཡ་ཚོག་མེད་ལ་ལས་ཀྱི་དོན་ཨམ་བྱིན་བའོ། །

(ལམྱི་ མཆོ། དཔེར་ན། ལམྱི་ཏི།)

ཨི་ཨཡལ། ཨི་ཨཡལ། ཨི་ཨཡལ། ཨི་ཨཡལ། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་པ་རོལ་ལ་ཨི་ཨཡལ་དང་། ཨི་
 ཨཡལ་དང་། ཨི་ཨཡལ་དང་། ཨི་ཨཡལ་རྣམས་སྲུ་འགྲུར་ཞིང་མི་དབྱི་བ། ཉེ། ཨཱ་རུམ་ལ། ཉ་ཡཱ་རུམ་
 དེ་རྣམས་སྤྲུལ། རིལ། ཨི་བྱིན། རྩ་ཡོ། གཞིར་དག། ཤོ། ཤམ། ཤ་མམ། བ་ལང་མིག་གམ་སྒོ་དཀར་
 བའི་མིག། ཉོ། ཨི་ཉ་ལ། ཏཱ་བི་ཉ། དེ་རྣམས་འདིར། ལྷ་བུའོ། །

ཨཱ་ཏཱ་ཏཱ་ཡ་མཁོ་བམ་བ་དུ་རྩེ་ བ་ མ་ མོ་བེ་ཏུ་ བ་ཤི་ཉིམ། ཨི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་
 བ་བཞི་པོ་བསྐྱར་བའི་ཨཡལ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ ཡ་ མ་ མོག་མེད་དབྱི་བ་ནི་ཚོག་མཐའ་ལ་
 བྱ་རྩེ་ ཡང་ན་ དབྱི་བ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱིས་བ་ལ་ནི་དབྱངས་པན་ཚུན་རྣམ་འགྲུར་མེད་བར་
 རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སོ། ཉ་ཡཱ་རུའི་ ཡ་བྱིས་ནས། ཉ་ཨཱ་རུམ། དེ་རྣམས་སྤྲུལ། ཉ་སྤྲུལ་ས་
 བའི་ ཡ་བྱིས་ན། ཉ་སྤྲུལ་ས་ན། དེའི་ཚེད་དུ་གདན། ཤ་མམ། དང་། ཏཱ་བི་ཉའི་མ་བྱིས་ན།
 ཤ་ཤམ། བ་ལང་མིག་ ཏཱ་ཨི་ཉ། དེ་དགེར། ལྷ་བུའོ། །

ཨི་དོ་རྩེ་རུམ་ ས་དུ་རྩེ་མོ་བམ་ཨ་ཀཱ་རུམ། ཚོག་མཐའི་ཨི་ཉ་ཨོ་ཉ་ལས་པ་རོལ་ཨ་ཡིག་དབྱིའོ། ཨ་
 རྩེ་ག་ཉེ། ཨ་རྩེ་ལ། ཨ་རྩེ། ཤ་ཉེ་ཉེ། མ་འོངས་པའི་རུས་ན། ཤུ་རྩོ། ཨ་ཉི་དང་། ཨཱ་རྩེ་ཀོ། ཨ་
 ཉི་ལ། ཤུ་རྩོ་ཉེ། དག་པ་དམོ། ཨཱ་རྩེ་ཀོ་ཉེ། བདག་ཉིད་དམོ། ལྷ་བུ་རྩེ། ཨི་ཉ་ཨོ་ཉ་ཅེས་བའི་ཉ་
 ཡིག་ནི། ཉ་ཡིས་དའི་རུས་ཀྱིའོ་ཞེས་པའི་དེས་གཟུང་གི་དོན་ནོ། །

འབྲུ་ལེ་སྤྲུམ་ ས་རྩེ་ཡུམ། དབྱངས་པན་ཚུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་། ཤས་ལ་བྱེད་པན་ཚུན་
 མཚམས་སྦྱར་ལ། དབྱངས་ལ་གསལ་བྱེད་མཚམས་སྦྱར་བའི། པ་རོལ་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་
 རྣམས་མཚམས་སྦྱར་མི་བུའོ། ལྷ་བུ་དང་། ར་ཏཱ་ལྷ་བུའི་རྩའི་སོག་གི་ཨ་ར་ཡིག་མཚམས་སྦྱར་མི་
 བྱ་བས། ལྷ་བུ་རྩེ། ཞེས་གནས་པ། ལྷ་བུའོ། །

ཨི་ཉི་སྤྲུ་ལེ་ཉེ་ དུ་ཉི་ཡུམ་ ས་རྩེ་ ས་ཨཱ་རུམ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་མདོ་ལས་མཚམས་སྦྱར་
 ཤའི་ས་མོགས་སོ། །

གཉེས་པ་དམིགས་བསལ་ནི་ལྷ་ལེ་ལྷ་གཉེས་པར་བཤད་མ་ཐག་མཚམས་སྐྱོར་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ།

ཨོ་དུ་ཨ་ཨི་ཨྱ་ ཨྱ་ནི་ཨྱ་རྩ་རྩུ་སྟེ་ཨྱ་ཀྱི་ཨྱ། ཨྱ་ཏ་ནོ། ཨ་ནོ། ཨ་ཐོ་ལ་སོགས་པ་ཨོ་ཏ་
མཐའ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་ལྟུབ་འཇུག་གི་མིང་ཨ་དང་། བདུད་གྱི་མིང་ཨི་
དང་། དབང་ལྷུག་གི་མིང་ཨྱ་དང་། རྩུང་ཟད་དོན་དང་མངོན་ལྟུབ་དང་། ཞེས་སོགས་དོན་ཏུ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་ཨྱ་རྣམས་ནི་ནི་ཨྱ་ཏ་ཞེས་པ་ཚིག་སྤྲོད་ཅེས་པ་ཏུ་གསལ་གྱི་ལྟུང་པར་ཐོན་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཚོན་ཏུ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་དབྱངས་པ་རོལ་ལ་མཚམས་མི་སྐྱོར་བར་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཏེ། འདི་ལྷ་བུའི་ཨྱ་ནི། འཚེ་མེད་མངོན་ཏུ། རྩུང་ཟད་དོན་དང་
མངོན་ལྟུབ་དང་། །ཁམས་དང་མཚམས་སྐྱོར་ལས་བྱུང་ཨྱ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ཏིག་ཤིང་བར།
ཨ་ནི་དབལ་མགོན་ཨྱ་མེས་སོ། །(ཨྱ་ནི་མཚན)དུན་དང་མངོན་ལྟུབ་དང་། ཉེས་པ་ཁམས་དང་
ལྷག་པའི་དོན། །ལྷ་ཏུ་གཏུང་དང་ཁོ་བོ་ལ། །དེ་དག་མཚམས་སྐྱོར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུང་པ་
ལྷ་བུ་ཡིན་ལགས། ཉེས་བསྐྱར་གྱི་ཨྱ་ནི་མཚམས་སྐྱོར་བ་ཉིད་དེ། ཨྱ་དང་ཨ་ནི་མཚམས་སྐྱར་
བས། ཨེ་ནི་འབྱུང་བར་སྟོབ་ཚོན་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་མང་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཨ་ནོ་ཨ་ལྷ་ཏྱི། ཨེ་མ་ངོ་
མཚན། ཨ་ཐོ་ཨེ་ཤི། དེ་ནས་འདི་ལྷར། ཨ་ཨ་ཨེ་ནི། ལྟུབ་འཇུག་མར་སོང་། ཨི་རྩ་བཤུ། བདུད་
དབང་པོ་ལ་སྟོབ། ཨྱ་ཨྱ་ཏི་ལྷ། དབང་ལྷུག་ལོངས། ཨྱ་ཨེ་ཤི་གི་ལ་ཏུ་ད། དེ་འདི་ལྷ་བུར་གྲགས། འདི་
རྩུང་ཐོག་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། ཨ་པ་དགག་ཚིག་ལ་ཉེ་བས་སོ། །ལྷ་བུ་རྣམས་སོ། །

དྲི་བ་ཅན་མ་རྟོ། རྣམ་དབྱེ་དང་བོ་དང་གཉེས་པའི་གཉེས་གྱི་ཚིག་ཨོ་ཏུ་གསལ་སྐྱར་བ་ན།
ཨོ་ཡིག་ལྷ་མའོ་ཞེས་པས་ཨོ་རང་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ན་དབྱངས་པ་རོལ་མཚམས་སྐྱོར་
མི་བྱ་སྟེ། དཀྱི་དང་། བྱ་ལུ་ལ། ཨོ། ལྷ་མའི་ཨི་དང་ལྷའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་མཚམས་སྐྱོར་
བས། དཀྱི། བྱ་ལྷ་ཞེས་དག། །དབྱངས་པ་རོལ་ལ་མཚམས་མི་སྐྱོར་བ། དཀྱི་ཨ་ཏ། མཁས་པ་
དག་འདིར། བྱ་ལྷ་ཨ་ཏ། རྩུང་དག་འདིར། ལྷ་བུའོ། །

བུ་ལྷ་མཚན་ལ་ལྷ། ལ་དམ་ལ། ལ་དམ་གྱི་ཚིག་ལ་མའོ་ཞེས་པས་ད་མ་ཅུ་བསྐྱར། རྣམ་
 དབྱེ་དང་པོའི་མང་པོའི་ཚིག་ཇི་ལྟར་བྱིན་པ། ཇི་ལྟར་མཐས་ཅད་ལ་མའོ་ཞེས་པས་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་
 རྣམ་མཚན་སྐྱར་རོ། །ལས་ཀྱི་བ་པའི་ལ་མེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡང་དབྱངས་ པ་རོལ་མཚན་ས་
 མི་སྐྱོར་བར་གནས་ཏེ། ལ་སྐྱུ་ལ་ཏ། འདི་རྣམས་འདིས། ལྷ་བུའོ། །

ལ་བུ་པ་དེ་ལྷ། (མན་ངག་རྣམས་མ་སྐྱེར་བ་དང་) གཤུང་འདིར་ཉེ་བར་མ་བཞུག་པ་
 དབྱངས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྐྱེ་ཏེ་རྣམས་ཀྱང་དབྱངས་པ་རོལ་ལ་མཚན་ས་མི་སྐྱོར་ཏེ། དེ་བ་
 དེ་ལྟར། གྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་འདིས། ལ་ཏ། ལྷོ་ཡོ་ལྷོ་དེ་ལྟར་ལ་ཏ་ཏི་ལྷ། ལྷ་བུ་སྐྱེ། དུར་སིང་ལས་
 རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བོད་པ་དང་། ཅུ་བ་དང་། ལྷ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་ཏེ་སྐྱེ་བོད་སྐད་དུ་
 ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞེས་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐྱོས་པ་ཅན་པར་ཤིན་ཏུ་བྱས་སོ། །

ལི་ཏི་སྐྱོ་སྐྱེ་ཏེ་ཏེ་ཏི་ཡེ་སྐྱེ་ས་སྐྱེ་ལྷ། ཞེས་པ་མཚན་ས་སྐྱོར་གྱི་མདོ་ལས་མཚན་ས་
 སྐྱོར་གསུམ་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་མཚན་ས་སྐྱོར་ལ། གསལ་བྱེད་སྐྱེའི་མཚན་ས་སྐྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 རྣམ་བཅད་གྱི་མཚན་ས་སྐྱོར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།

བསྐྱེ་བ་ལྷ། པ་དུ་ལྷ། ལྷ་པ་སྐྱེ་ཏི་ཏི་ལྷ། ལྷེ་པའི་དང་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་ཏ་པ་ཚིག་
 མཐའ་ན་གནས་པ་སྐྱོག་མེད་དབྱངས་དང་སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་པ་རོལ་ལ་ལྷེ་པ་རང་གི་གསུམ་པ་
 རྣམས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྐྱར་བར་བྱ་སྐྱེ། ལྷ་ལ། ལམ་ཏེ། ཏེ། ཏི་ལྷ། རྣམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ།
 རིམ་པ་བཞེན། ལྷེ་ལྷ་ཏེ། ལྷ་ལྷ། ལྷེ་ལྷ། ལྷ་པ་ལི། རྣམས་བྱུང་བ་ལ་གསུམ་པར་བསྐྱར་
 བས། ལྷེ་ལྷེ་ལྷ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དབང་བྱུག་གམ་གསུང་གི་དབང་བྱུག །ལམ་ཏེ། དབྱངས་མཐའ་
 ཏེ་ལྷ། ལམ་ལྷ་ཏེ། ཏེ་ལྷ། ཏེ་ལྷ། ཏི་ལྷ་ལྷ་པ་ལི། གསུམ་ལྷགས་ཐོང་བ། ལྷ་བུའོ། ལྷེ་སྐྱེ་

ས་རོལ་ལ་མཐུག། ལྷ་ཏུ་དང་སྐྱུར་བས། ལྷ་ཏུ་དང་སྐྱུར་བས། མ་ཏུ། དག་གི་ལམས། ལྷ་
ལུའོ། །

བརྒྱ་མེ་བརྒྱ་མི་དྲི་ཡུལ་སྐྱེ། ལྷ་པའི་དང་པོ་ཚོག་མཐའ་རྣམས་ལྷེ་བ་གང་རུང་གི་ལྷ་བ་
ས་རོལ་ལ་རང་གི་ལྷ་བ་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་ན་མ་ཡིན་པར་གསུམ་བ་རྣམས་སྐྱུར་ནས་སྐྱུར་ཏེ།
མཐུག་མ་ནུལ། མཚུ་ནུལ་འི་མཐུ་ནུལ། དག་དང་ཡིད། རེད། ལུ་ལ་ལ། རྒྱ་ལའི། སྐྱེ་བུ་གས་
གདོང་བུག །འབྱུ་ལ་ལྷ་ལུའོ། །

བརྒྱ་མེ་མཐའ་རྒྱུ་ ཤ་ཀུ་རུ་ ས་ར་ལ་བ་ར་བ་རྒྱུ་ཀུ་རྒྱ་བ། ལྷ་པའི་དང་པོ་ཚོག་མཐའ་
རྣམས་ལས་ས་རོལ་ཏུ་ཤ་ཡིག་དབྱངས་དང་ཡ་ར་ལ་མ་ས་རོལ་ཅན་ཏེ། དབྱངས་བརྒྱ་བའི་
གང་རུང་སྐོག་ཏུ་ཞུགས་པའམ། གསལ་བྱེད་ཡ་མ་ར་གང་རུང་བཏགས་པའི་ཤ་ཡིག་ནི་ཚ་ཡིག་
ཏུ་བརྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ་ཡང་ན་མ་ཡིན་པ་མ་བརྒྱུར་ཡང་རུང་ངོ། །མཐུག་སྤྱི་ར་ལ། སྐྱུ་རྒྱའམ།
དག་གི་དཔའ་ལོ། མཐུ་ར། རེད། ལུ་ལ་ལ། རྒྱ་ལའམ། ལྷ་བསངས་བུག །འབྱུ་ལ། ཏཱ་ཤེ་
ཏཱ་ལ། ཏཱ་ལའམ། དེ་དགར་སོ། ཏེ་ཚེ་ཤ་ཏ། ཏཱ་ཀུ་ཏེ་ལེ་ཤ་ལ་ཚོའི་ལེས་པས་ཚ་བྱ་བརྒྱུར་
བ་ཉིང་ངོ། །ཏཱ་ཤེ་ལུ་ཏེ་ལ། ཏཱ་ལའི་ ཏེ་ལུ་ཏཱ་ལ། དེ་མཐུག་ ལྷ་ལུ་རྣམས་སོ། །

ཏེ་རྒྱུ་ ཞེ་བ་ཏུ་ཀུ་རུ་ ལུ་བ་ཚ་ཏུ་རྒྱ་བ། ལྷ་པའི་དང་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་ས་རོལ་གྱི་ཏུ་
ཡིག་ནི་རང་གི་ལྷ་མའི་ལྷེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བའི་བ་བྱ་བརྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ་ཡང་ན་མ་ཡིན་
ལོ། །སྐྱུག་ཏེ་ཏུ་ལ། ལྷ་ལྷི་ཏུའམ། དག་ལ་མན་པ། ལྷ་ལྷི་ཏ། ཏཱ་ལ། ཏེ་ཏུ་ལ། ཏཱ་ལེ་ཏ། དེ་ལྷ།
ཏཱ་ལཱ། ཏེ་ཏུ་ཀ་ལ། ཏཱ་རྒྱུ་ཏུ་ཀ། །(ཏེ་རྒྱའི་རིག་པ་མཚན) ལེས་པ་ལྷ་ལུའོ། །

ས་ར་ཏུ་པེ་ཏུ་ཀུ་རོལ་ཚ་ཏུ་བརྒྱུ་ལུ། ཚོག་མཐའི་ཏུ་ཡིག་ནི་ལ་དང་ཚ་ལྷེ་དང་ཏའི་ལྷེ་བ་
རྣམས་ས་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། ཏཱ་ལ། ལུ་ལོ་ཏེ་ལ། ཏཱ་ལོ་ཏེ། དེ་གཙོད་པར་བྱེད། ཏཱ་
ཚོ་ལོ་ཏེ་ལ། ཏཱ་ལོ་ཏེ། དེ་མཚུས་པར་བྱེད། ཏཱ་ལ། ཏེ་ཀ་ཏེ་ལ། ཏཱ་ལེ་ཀ་ཏེ། དེ་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པར་བྱེད།
ཏཱ་ལ། ཏུ་ཀུ་ར་ལ། ཏུ་རྒྱུ་ཀུ་ར། དེ་ཉ་ཡིག་ །ལྷ་ལུའོ། །

མྱེ་མ་ལོ་ཙ་ལྷའི་དང་པོའི་དབང་གིས་ཤ་ཚ་ཅ་སྐྱར་བའོ། །

(ཤི་རྫོག་སྒྲ། རྒྱ་དབེ་ལ་འདི་ཡོད་ཡུང་འབྲུག་གི་མ་དབེ་ལ་ཙ་འབྲེལ་གཉིག་ཚང་འདུག དས་དངས་མ་ལྷོ་བས།)

ཏ་ལྟ་ཏ་པ་རྒྱ་ཏ་ཀུ་རྩེ། བ་མཐའ་ཏ་ལྟ་ཏ་པ་རྩེ་ལ་ཙ་ལོ་ཏ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་
བཟུ་ལ། པ་རྩེ་ལ་ཏུ་རྫོག་ལྟ། ལྟ་ཡ་ཏེ། ཏ་ཀུ་ར་རྣམས་བྱུང་བ་ན། བ་ཏ་ཅ་བརྒྱུར་ཏེ་སྐྱར་བས།
ལྟ་བུ་རྫོག་ཏེ། རྫོང་འཕུར་བར་ཅེད། ལྟ་བུ་རྫོག་ཡ་ཏེ། རྫོང་འཕུར་བར་ཅེད། ལྟ་བུ་རྫོག་ཀུ་ར། རྫོང་ཏ་
ཡིག །རྣམས་ལྟ་བུའོ། །

མོ་ལྟ་སྐྱར་བྱུ་ལེ། ཚོག་མཐའི་མ་ལོ་གསལ་བྱེད་པ་རྩེ་ལ་པ་རང་གི་ཡི་གེ་སྐྱར་མའི་རྗེས་སུ་
ད་རྩེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱར་སྐྱར་པ་རྩེ་ལ་མ་རྗེས་སུ་ད་རྩེ་བས། སྐྱར་ར། ཚོག་ས།
གས། ཀ་ལོ་ལ། ཀྱི་ཀ་ལོ་སོགས་སོ། །

བརྒྱ་ཏུ་བརྒྱ་བརྒྱ་མ་སྐྱ། ཚོག་མཐའི་མ་ཡིག་སྐྱར་པ་རྩེ་ལ་པ་དེའི་སྐྱར་པའི་ལྟ་པར་འགྱུར་
ཞིང་ཡང་ན་རྗེས་སུ་ད་རྩེ་ལ་འགྱུར་རོ། །དེར་ན། སྐྱར་ག་ཏེ་ལ། སརྒྱ་ཏེ་འཕྲ། ཡང་དག་པར་
རྣམས་པ། སྐྱར་ག་ཏེ། སྐྱར་ཙ་ཏེ་ལ། སརྒྱ་ཏེ་འཕྲ། ལྷན་ཏུ་སྐྱོད་པར་ཅེད། སྐྱར་ཙ་ཏེ། སྐྱར་
ར་ཏེ་ལ། སརྒྱ་ར་ཏེ་འཕྲ། སྐྱར་ར་ཏེ། ལྷན་ཏུ་འཛིན་པ། སོགས་ལྟ་བུའོ། །

ཨི་ཏེ་སརྒྱ་སྐྱར་ཏུ་ཏུ་མེ་སརྒྱ་སྐྱར་ཏུ། ཞེས་པ་མཚམས་སྐྱོར་གྱི་མདོ་ལས་མཚམས་སྐྱོར་གྱི་
མདོ་ལས་མཚམས་སྐྱོར་བའི་པ་རྩེ་གསལ་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་བཙད་ཀྱི་མཚམས་སྐྱོར་བཤད་པ་ལོ།

པི་སཱ་ལྷི་ཡུའུ་ཚོ་བྲ་ཤམ། ལུ་མ་བྱང་གི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱའི་ཡི་གེ་རྣམ་པར་བཅད་བྱ་ནི་ཙཱི་
 ཚ་པ་རོལ་ལ་ཤ་ཅད་འགྱུར་ཏེ། འ་མེལ་ཅོག་ཚ་ཏེ་དང་ལྷུར་བས། འ་མེལ་ལྷོ། ལྷག་འཚམ་ལྷོ་བ།
 འ་མེལ་ཏེ། ལྷག་འཚམ་གཏུགས། ལྷ་བྱའོ། །

ཏེ་ཐེ་བྲ་ཤམ། ཚོག་རྣམ་བཅད། ཏཱི་ཐ་པ་རོལ་ལ་ཤ་ཅད་འགྱུར་ཏེ། འ་མེལ་ལྷོ་བྱུ་ར་ལ།
 འ་མེལ་ལྷོ། ལྷག་འཚམ་འདོད་པ། འ་མེལ་ལྷོ་བ། ལྷག་འཚམ་ལྷོག་པོ། འ་མེལ་ཏེ། ལྷག་འཚམ་གཏུགས།
 ལྷ་བྱའོ། །

ཏེ་ཐེ་བྲ་ཤམ། ཚོག་མཐའི་རྣམ་བཅད་ནི། ཏཱི་ཐ་པ་རོལ་ལ་ཤ་ཅད་འགྱུར་ཏེ། འ་མེལ་ཏེ་ལ་
 ཡི་ལ། འ་མེལ་ཏེ་ལོ། ལྷོ་མ་མ་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་བྱའོ། ལྷ་མེལ་ར་གྱི་བྱ། འདར་འདར་བྱས་ནས་ལྷག་
 འཚམ། ལྷ་བྱའོ། །

གཤ་ལ་ལྷི་ལྷི་ལྷི་ཡུའུ་ཚོ་བྲ་ཤམ། ཚོག་མཐའི་རྣམ་བཅད་ནི་གཤ་དང་ལ་དག་པ་རོལ་ལ་ཤ་མ་ཅུའི་
 རྣམ་པ་བཅ་གྱི་ཡི་གེ་ལྷོ་ཙ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡང་འ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་བཅད་རང་གཟུགས་སུ་
 གནས་པས་ཀྱང་ཅུང་དོ། ལྷ་མ་རྣམ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷོ། འ་མེལ་གཤ་ལྷ་ལྷ་ལྷོ། འ་མ་རྣམ་གྲྀ་
 ཡུའུ་ཚོ། འ་མེལ་ལ་གྲྀ་ལ། རྣམ་མ་འདི་སྤོང་པོ་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་བྱའོ། །

བ་པ་ལོ་ཅད་པལྷི་ལྷི་ཡུའུ་ཚོ་བྲ་ཤམ། ཚོག་མཐའི་རྣམ་བཅད་པ་པ་དག་པ་རོལ་ལ་ཤ་དང་པོ་ཚའི་བྱམ་
 པའི་དབྱེ་བས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ལྷོ་ཙ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡང་འ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་བཅད་དུ་གནས་
 ལོ། ལྷ་མེལ་ཚ་ཤ་བྱེད་ལ། རི་ཁོང་ལོ་མ་ཅན་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་མེལ་ཚ་ཤ་བ་བྱི། གཤ་ལ་ཏེ་འམ།
 ཅིའི་འབས་བྱ་བྱེད། གཤ་ལ་ཏེ་ལྷ་བྱའོ། །

ཤེ་ཤེ་ལོ་བྲ་པ་ར་རྣམ་ཤམ། ཚོག་མཐའི་རྣམ་བཅད་ཤེ་ཤེ་ལོ་བྲ་པ་རོལ་ལ་ཤ་པ་རོལ་གྱི་གཟུགས་
 ལྷ་ཡང་འ་འགྱུར་ཏེ། འ་མེལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། ལྷོ་ལྷོ་བ་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་མེལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ།
 འ་མེལ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ། ཡན་ལག་ཏུ་གཤ་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་མེལ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ། འ་མེལ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ། འཕེ་
 འདུན་ལ་ལྷག་འཚམ་ལོ། ལྷ་མེལ་ཤེ་ལྷོ་ལྷོ། ལྷ་བྱའོ། །

ལྷ་ཀུམ་པ་ཡོམ་རྩེ།   ཚེག་མཐའི་རྣམ་བཅད་ཨ་ཡིག་དག་གི་བར་དུ་ལྷ་ཅུ་འགྲུར་ཏེ། ལྷ་ཅུ་ཨ་ཏུལ། ལྷ་བྱ་ལ་རིམ་བཤམ་ལས་ཞེས་བས་སྐྱེ་ལས་ཨ་ལྷམ་ལས་མདོ་འདིས་རྣམ་བཅད་ལྷ་ཅུ་བསྐྱར། ལྷའི་ཡི་གེ་ལ་ཞེས་བས་ཨ་ཨོར་གྲུར་ནས་དངས་བུ་སྐྱོ། ཚེག་མཐའ་ཨེའྲ་ཨོའྲ་གྲིས་ཨ་ཕྱིས་ཏེ་སྐྱ་ཏའི་མཚན་མ་བྱིས་བས་བུ་སྐྱོའི་ཉི་དང་། དག་པ་ངམ། །འ་མེ་ཨ་མོ་སྐྱ་སྐྱ་ཡེ་ལའང་ཚ་ག་དེ་ཉིད་གྲིས། འ་མོའི་མོ་སྐྱ་སྐྱ་ཡེར་གྲུབ་པ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། །ལྷ་བུའོ། །

ཨ་སྐྱོའི་བ་ཏོསྐ།   རྣམ་བཅད་ཨ་དང་སྐྱ་ལྷན་དག་གི་བར་དུ་འང་ཨོ་ཅུ་འགྲུར་ཏེ། འ་མེ་བསྐྱེ་ཡེ་ལ་འདིས། འ་མོ་བསྐྱེ་ཡེར་གྲུབ་པ་ལྷ་བུའོ། །སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། །

ཨ་བ་རོལ་ཕྱོད་ཕྱ་སྐ་རེ་ཡམས་ལ།   ཨ་ཐུང་ལས་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་ཞི་ཨ་ཐུང་མ་གཏོགས་པའི་དབྱངས་གཞན་པ་རོལ་ལ་དབྱི་བའི་ཡང་ན་ཡ་ཅུ་བསྐྱར་བར་ཏེ། འ་མེ་ཨི་རྣེ་ཡེ་ལ། འ་མོ་ཨི་རྣེ་ཡེ། དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚམ་ལོ། །འ་མེ་ཨི་རྣེ་ཡེ། འ་མོ་ཨི་རྣེ་ཡེ། ལྷ་བུའོ། །ཕྱག་འཚམ་འཕགས་པ།

ཨ་སྐྱོ་རྣམ་བཤམ་བས་སྐ་རེ།   (ཨ་སྐྱོ་རྣམ་ཨི་བས་ཨེ་བས་སྐ་རེ) ཨ་དང་སྐྱོ་དག་ལས་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་ཞི་དབྱངས་པ་རོལ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱི་བའི་ཡ་ཅུ་བསྐྱར་བ་དེ་ལྷ་ཉིད་དོ། །དེ་བུ་ཨ་ཏུ་ལ། དེ་བུ་ཨ་ཏུ་ལ། ལྷོ་ཨ་ཏུ་ལ། ལྷོ་ཨ་ཏུ་ལྷོ་ཡ་ཏ། གྲུ་ཚོད་འདིས། ལྷ་བུའོ། །

སྐྱོའི་བ་ཏི་ ལོ་བལ།   ཨ་དང་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་སྐྱ་ལྷན་པ་རོལ་ལ་དབྱི་བའི་ཉིད་དེ། ཡེ་རྣམ་ལྷོ་ཕྱིན་པའི་རྩེས་གྱི་རྣམ་བཅད་སྐྱ་ལྷན་ཏེ་པ་རོལ་ལ་ཕྱིས་པ། ཡེ་རྣམ་ལྷོ་ཏུ། གང་དག་ཚོས་རྣམས་སྐྱ་ ལྷ་རྣམས་སྐྱ་ལ། ལྷ་བུའོ། །

རྣེ་པ་རོ་རལ།   ཨི་དང་ཨོའི་བར་རྣེ་མེན་ལས་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་ར་ཅུ་འགྲུར་བ་པ་རོལ་ལ་མ་སྐྱོས་པ་ཡོད་དེ། གི་སྐྱ་རྣེ་ལ་མི་གསལ་བྱེད་ལས་ཕྱིས། ར་རྣམ་བཅད། འདིས་

ར་ཏུ་བཟུང་། ཨེ་ཤུར་དག་གི་ཤིར་ཤུར་ཞེས་པས་དབྱངས་རིང་པོར་གྱུར་རྗེས། རེ་མ་དང་
ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་བྱས་པ་གྲི། རྗེམ་མཚོ་ག་ ལྟ་བུ། །

མྱོ་པ་བཟུར་པ་པར། ལྷ་མེན་ལས་པ་སོལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྣོས་ནས་ར་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲེལ་
དང་དབྱངས་པ་སོལ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་སྤྱོ། ལྷ་ཡུམ། །རྣོ་ན་ལ། ལྷ་ཡུར་ལ། ཚེད་ཡེ་ཤེས། ལྷ་རྟེམ།
ཨ་ཉི་ལ། ལྷ་རྟེ་ར་ཉི་དང། ཏུ་བྱི་ར་ཉལ། ལྷ་བ་དཔོ། །ཡུ་བྱི་ར་ཉལ། མཚོད་ཚོད་དཔོ། །
ཨ་མོ་སྤྲེ་མི་རྩི་ར་ཉལ། དོན་ཡོད་ཐུབ་པ་དཔོ། ཤོགས་སོ། །

ར་གྲོ་གྱི་དེ་ར་ལྷ་མེན་སོལ་གྱི། ལྷ་དཔོ། །ར་ལས་གྲུབ་པའི་རྣམ་བཅད་ནི་རའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཏེ་དེ་ནི་རྣ་མེན་གྱི་པ་སོལ་མེན་པའང་ར་ཏུ་འགྱུར་གྱེ། ལྷ་ལྷུང་ག་ཏ་དང། ལྷ་ག་ཏ་ལ།
ལྷ་རྟེས་ཏ། བར་དུ་ཚོད། ལྷ་ག་ཏ། མཚོ་རིས་ལྷ་ཚོད། ལྷ་བུ་ལྷ་ཏ་དང། ལི་ཏུམ་ལེ་དྲེ་ལ། ལྷ་
བ་ར་ཏ། ལྷ་ར་འདོད། ལི་ཏ་རི་དལ། ལ་འདོད། ལྷ་བྱ་སྤྱོ། ལྷ་རྟེས། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
པར་ཡོད་པའི་རེ་པ་རྣམ་བཅད་དུ་གྱུར་པའོ། །

ཨེ་པ་ས་པ་སོལ་གྱི་བྱུར་ཞེ་ལྷ་ལྷུང་། ལས་རྣ་མའི་ཨེ་ཏ་ཏ་དང་ཏ་ཏ་ལ་སི་བྱིན་པའི་ཚོགས་ཨེ་པ་
དང་ས་ལས་པ་སོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་ནི་གསལ་བྱེད་པ་སོལ་ལ་དབྱེདོ། ཨེ་པ་ཅ་ར་ཏེ་དང། འདི་
རྩོད་པར་བྱེད། ལ་ད་དུ་ཏེ། དེ་བྱིན་པར་བྱེད། ལྷ་བུའོ། །

བ་ལི་ས་ལྷ་ལྷུང་ལ་ལོ་ལོ་ ལྷ་བུ་ལྷུང་། ཨེ་ལས་པ་སོལ་གྱི་རྣམ་བཅད་དབྱངས་གཞན་ལ་བྱིས་
པ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པར་བཅད་བྱ་བྱིས་པ་ལ་སྤྲེལ་བ་ལ་ལྷ་ལྷུང་ལ་ལྷ་ལྷུང་དང། ལྷ་ལ་ལྷུང་ལ་ལྷ་ལྷུང་
ལྷ་བུའི་མཚོས་སྤྲེལ་བ་ནི་བྱ་བ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལྷུང་། །

རྣོ་ར་ ལོ་ལོ་ ལྷ་བུ་ལྷུང་ལྷུང་། ཚོགས་མཐའི་རའི་ཡི་གེ་ནི་ར་པ་སོལ་ལ་དབྱི་ཞེད་དབྱངས་
སྤྲེལ་རིང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཨེ་བྱིས་ ལོ་ལོ་ལྷ་ལྷུང་ ལྷེ་ལོ་ལྷ་ལྷུང་ མའི་གིད་ལྷ་ ལྷ་བུ་ ལྷ་ཏི་
ལ། ལྷ་བུ་ལྷ་ཏི། ལྷ་ར་མཚོན་མོ། ལྷ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ ཚོག་དང་མིང་གི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་དབྱངས་ལས་པ་ལོ་ལ་
 གྲི་ཚ་ཡིག་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གམ་ཨི་ལུ་ཡམ་རྣམས་ཀྱི་ཚའོ་ཞེས་པས་ག་ཚུ་ ཨི་ཚུ་ ཡ་
 ཚར་གྱུར་པ་མོ་འདིས་ཚ་ཡིག་གཉིས་སྟེག་ཏུ་བྱས། སྐྱ་མེད་ལ་དང་པོའོ་ཞེས་པས་ཚ་གོང་མ་
 ཅར་བརྒྱུར་བས། གཞུ་ མོང་། ཨི་ཚུ་ འདོད་པར་གྱིས། ཡུལ་རྣམས་སྟེ། ཚུ་ བ་ལུ་
 མའི་ཉི་དང་ཨན་བའི་རྗེས་སོ། །

ཨི་ཉི་སྟོང་སྟུ་ཏ་ཏེ། བུ་མ་སྟོང་ ས་སྟོང་། ཞེས་མཚམས་སྟོར་གྱི་མདོ་ལས་མཚམས་སྟོར་
 ར་བ་རྗོགས་སོ། །

༄༅ །རྒྱ་གར་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ན་ ད་ལྟོ་འདྲ་མཉམ་ཡལ་བར་བཞུགས་ཡོད་
པའི་སྐྱེ་གཞུང་པའི་ཚ་བ་ནི།

कलाप व्याकरणम्।

सूत्रः	རྒྱ་གར་གྱི་མ་དབེ་ལ།	འབྲུག་ལ་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཚ་བ།
सिध्दो वर्णसमाम्नायः।	མི་རྣོ་མཆ་སམ་མཉམ་ཡལ།	མི་རྣོ་མཆ་སམ་མཉམ་ཡལ།
तत्र चतुर्दशादौ स्वराः।	ཉ་ཉ་ཅ་ཉ་ད་ལྟོ་དྲུག་ལྟེ།	ཉ་ཉ་ཅ་ཉ་ད་ལྟོ་དྲུག་ལྟེ།
दश समानाः।	ད་ལྟོ་སམ་མཉམ་ལྟེ།	ད་ལྟོ་སམ་མཉམ་ལྟེ།
तेषां द्वौ द्वावन्वोन्यस्य सवर्णाः।	ཉི་ཉི་དྲུ་དྲུ་མཉམ་ལྟེ།	ཉི་ཉི་དྲུ་དྲུ་མཉམ་ལྟེ།
पूर्वो ह्रस्वः।	ལྷོ་ཉ་ལྟེ།	ལྷོ་ཉ་ལྟེ།
परो दीर्घाः।	པ་ལོ་དྲུ་ལྟེ།	པ་ལོ་དྲུ་ལྟེ།
स्वरोऽवर्ण वर्जोनामी।	ལྷོ་ཉ་མཆ་བཟོ་བྱ་ལྟེ།	ལྷོ་ཉ་མཆ་བཟོ་བྱ་ལྟེ།
एकारादीनि सन्ध्यक्षराणि।	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
कादीनि व्यञ्जनानि।	ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
ते वर्गाः पञ्च पञ्च पञ्च।	ཉི་མཉམ་ལྟེ།	ཉི་མཉམ་ལྟེ།
वर्गाणां प्रथमद्वितीयाः शषसाश्चाघोषाः।	མཉམ་ལྟོ་ལྟེ།	མཉམ་ལྟོ་ལྟེ།
घोषवन्तोऽन्ये।	མྱོ་ལྟོ་ལྟེ།	མྱོ་ལྟོ་ལྟེ།
अनुनासिका उत्रणनमाः।	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
अन्तस्था यरलवाः।	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
उष्माणः शषसाः।	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
अः इति विसर्जनीयः।	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཨི་ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།
ऋक इति जिह्वामूलीयः।	ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།	ཀཱ་ལྟོ་ལྟེ།

ॐ इति उपध्मानीयः।	ॐ इति ॐवङ्गुयः।	ॐ इति ॐवङ्गुयः।
अं इत्यनुस्वारः।	अं इति अंनुस्वारः।	अं इति अंनुस्वारः।
पूर्व परयोरर्थोपलब्धौ पदम्।	पूर्व परयोरर्थोपलब्धौ पदम्।	पूर्व परयोरर्थोपलब्धौ पदम्।
व्यञ्जनमस्वरं परं वर्णं नयेत्।	व्यञ्जनमस्वरं परं वर्णं नयेत्।	व्यञ्जनमस्वरं परं वर्णं नयेत्।
अनति क्रमयन्विश्लेषयेत्।	अनति क्रमयन्विश्लेषयेत्।	अनति क्रमयन्विश्लेषयेत्।
लोकोपचाराद् ग्रहणसिद्धिः।	लोकोपचाराद् ग्रहणसिद्धिः।	लोकोपचाराद् ग्रहणसिद्धिः।

इति सन्धौ सूत्रतः प्रथमं

सन्धिः समाप्तः।

समानः सवर्णं दीर्घो भवति परश्च लोपम्।	समानः सवर्णं दीर्घो भवति परश्च लोपम्।	समानः सवर्णं दीर्घो भवति परश्च लोपम्।
अवर्णं इवर्णं ए।	अवर्णं इवर्णं ए।	अवर्णं इवर्णं ए।
उवर्णं ओ।	उवर्णं ओ।	उवर्णं ओ।
ऋवर्णं अर्।	ऋवर्णं अर्।	ऋवर्णं अर्।
लृवर्णं अल्।	लृवर्णं अल्।	लृवर्णं अल्।
एकारे ऐ ऐकारे च।	एकारे ऐ ऐकारे च।	एकारे ऐ ऐकारे च।
ओकारे औ औकारे च।	ओकारे औ औकारे च।	ओकारे औ औकारे च।
इवर्णो यमसवर्णं न च परो लोप्यः।	इवर्णो यमसवर्णं न च परो लोप्यः।	इवर्णो यमसवर्णं न च परो लोप्यः।
वमुवर्णः।	वमुवर्णः।	वमुवर्णः।
रमुवर्णः।	रमुवर्णः।	रमुवर्णः।
लम्लृ वर्णः।	लम्लृ वर्णः।	लम्लृ वर्णः।
ए अय्।	ए अय्।	ए अय्।
ऐ आय्।	ऐ आय्।	ऐ आय्।
ओ अव्।	ओ अव्।	ओ अव्।
औ आव्।	औ आव्।	औ आव्।

अयादीनां यवलोपः पदान्ते न वा लोपेतु प्रकृतिः।	ਯਯਦ੍ਰਿਕ੍ਰੰ ਯਯਯੋਵਃ ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਵ ਯ ਯੋਵਦ੍ਰਿਕ੍ਰਿਯ	ਯਯਦ੍ਰਿਕ੍ਰੰ ਯਯਯੋਵਃ ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਵ ਯ ਯੋਵਦ੍ਰਿਕ੍ਰਿਯ
एदोत्परः सदान्ते लोपमकारः।	ਏਦੋਦ੍ਰਿਕ੍ਰਿਯ ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਯੋਵਯਗ੍ਰਿਯ	ਏਦੋਦ੍ਰਿਕ੍ਰਿਯ ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਯੋਵਯਗ੍ਰਿਯ
नव्यञ्जने स्वराः सन्धेयाः।	ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਵਦ੍ਰੋਕੇ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ

इति सन्धौ सूत्रतः
द्वितीयः

सन्धिः समाप्तः।

ਏਦੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
ਵਯਯੋ

ओदन्त अइउआनिपाताः स्वरे प्रकृत्या।	ਔਦ੍ਰੋਕੇ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔਔ ਔਔਔਔ	ਔਦ੍ਰੋਕੇ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔ ਔਔ ਔਔਔਔ
द्विवचनमनौ।	ਦੋਵਚਨਮਨੌ	ਦੋਵਚਨਮਨੌ
बहुवचनममी।	ਬਹੁਵਚਨਮਮੀ	ਬਹੁਵਚਨਮਮੀ
अनुपदिष्टाश्च।	ਅਨੁਪਦਿਸ਼ਟਾਸ਼ਚ	ਅਨੁਪਦਿਸ਼ਟਾਸ਼ਚ

इति सन्धौ सूत्रतः तृतीयः

सन्धिः समाप्तः।

ਔਦੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
ਵਯਯੋ

वर्ग प्रथमाः पदान्ताः स्वरघोषवत्सु तृतीयान्।	ਯਯ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਯਯ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
पञ्चमे पञ्चमांस्तृतीयान्न वा।	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
वर्गप्रथमेभ्यः शकारः स्वरयरवरपरश्छकारं न वा।	ਯਯ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਯਯ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
तेभ्यः एव हकारः पूर्व चतुर्थं न वा।	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
पररूपं तकारो लघटवर्गेषु।	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ
चं शे।	ਚੰ ਸੇ	ਚੰ ਸੇ
डणना हस्वोपधाः स्वरे	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ	ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ ਵਯਯੋ

व्दिः।		
नोऽन्तश्चछयोः शकारमनुस्वारपूर्वम्।	वेँ नुक्कुळ्ळ्येऽण्णस्वत्तुस्वत्तु	वेँ नुक्कुळ्ळ्येऽण्णस्वत्तुस्वत्तु
टठयोः षकारम्।	तत्तयेऽ ण्णस्वत्तु	तत्तयेऽ ण्णस्वत्तु
तथयोः सकारम्।	तथयेऽ ण्णस्वत्तु	तथयेऽ ण्णस्वत्तु
ले लम्।	ले लस्वत्तु	ले लस्वत्तु
जङ्गलशकारेषु जकारम्।	जङ्गलस्वत्तु	जङ्गलस्वत्तु
शि न्वौ वा।	शि न्वौ वा	शि न्वौ वा
डढणपरस्तु णकारम्।	डढणस्वत्तु	डढणस्वत्तु
मोऽनुस्वारं व्यञ्जने।	मोऽनुस्वारं व्यञ्जने	मोऽनुस्वारं व्यञ्जने
वर्गे तद्वर्गपञ्चमं वा।	वर्गे तद्वर्गपञ्चमं वा	वर्गे तद्वर्गपञ्चमं वा

इति सन्धौ सूत्रतश्चतुर्थः सन्धिः समाप्तः।

विसर्जनीयश्चे छे वा शम्।	विसर्जनीयश्चे छे वा शम्।	विसर्जनीयश्चे छे वा शम्।
टेठे वा षम्।	टेठे वा षम्।	टेठे वा षम्।
तेथे वा सम्।	तेथे वा सम्।	तेथे वा सम्।
कखयोर्जिह्वामूलीयं न वा।	कखयोर्जिह्वामूलीयं न वा।	कखयोर्जिह्वामूलीयं न वा।
पफयोरुपध्मानीयं न वा।	पफयोरुपध्मानीयं न वा।	पफयोरुपध्मानीयं न वा।
शेषेसे वा पररूपम्।	शेषेसे वा पररूपम्।	शेषेसे वा पररूपम्।
उमकारयोर्मध्ये।	उमकारयोर्मध्ये।	उमकारयोर्मध्ये।
अघोषवतोश्च।	अघोषवतोश्च।	अघोषवतोश्च।
अपरोलोप्योऽन्यस्वरे यं वा।	अपरोलोप्योऽन्यस्वरे यं वा।	अपरोलोप्योऽन्यस्वरे यं वा।
आभोभ्यामेवमेव स्वरे।	आभोभ्यामेवमेव स्वरे।	आभोभ्यामेवमेव स्वरे।
घोषवति लोपम्।	घोषवति लोपम्।	घोषवति लोपम्।
नामिपरो रम्।	नामिपरो रम्।	नामिपरो रम्।
घोषवत्स्वरपरः।	घोषवत्स्वरपरः।	घोषवत्स्वरपरः।
रप्रकृतिरनामिपरोऽपि।	रप्रकृतिरनामिपरोऽपि।	रप्रकृतिरनामिपरोऽपि।

एषसपरो व्यञ्जने लोप्यः।	अपसपरौ सुहृवे लोप्यः।	अपसपरौ सुहृवे लोप्यः।
न विसर्जनीयलोपे पुनः सन्धिः।	व सिंशङ्खैर्वाप्यस्य सुवः सङ्खैः।	व सिंशङ्खैर्वाप्यस्य सुवः सङ्खैः।
रो र लोपं स्वरश्च पूर्वं दीर्घः।	रौ र लोपं स्वरश्च पूर्वं दीर्घः।	रौ र लोपं स्वरश्च पूर्वं दीर्घः।
व्दिर्भावं स्वरपरश्छकारः।	द्विर्भावं स्वरपरश्छकारः।	द्विर्भावं स्वरपरश्छकारः।

इति सन्धौ सूत्रतः पञ्चमः

सन्धिः समाप्तः।